

selv om det - hvad der efter Justitsministeriets opfattelse ikke er belæg for - antoges, at § 26 omfattede sedler, ville bestemmelsen i artikel 106, stk. 1, 2. pkt., kunne tiltrædes efter grundlovens § 20 og altså under alle omstændigheder ikke kræve grundlovsændring efter grundlovens § 88.

Dette skyldes, at indholdet af § 20 netop er at åbne mulighed for den kompetenceændring, der ligger i, at beføjelser, som efter grundloven tilkommer rigets myndigheder - herunder regeringens prerogativer - uden en grundlovsændring kan overlades til mellemfolkelige myndigheder. Det bemærkes i den forbindelse, at prerogativet i grundlovens § 26 udtrykkeligt er nævnt i den forfatningsretlige litteratur som eksempel på en beføjelse, der kan overlades efter § 20. Der henvises herved til Max Sørensen, Statsforfatningsret (2. udg. ved Peter Germer, 1973), side 310, og Henrik Zahle, Dansk Forfatningsret 2 (2. udg., 1997), side 322.

Noget andet - der ikke har betydning i den foreliggende sammenhæng - er, at det ikke kan overlades til en mellemfolkelig myndighed at udøve beføjelser, som danske myndigheder ikke selv kan udøve, fordi det ville stride mod grundloven. Max Sørensen udtrykker det (a.st., side 311) således, at det er »grundlovens kompetenceordning der ændres gennem § 20, hvorimod de grundlovsfæstede materielle betingelser for, eller begrænsninger i, kompetencernes udøvelse ikke kan fraviges.« Om forholdet til grundlovens § 88 henvises i øvrigt til pkt. 5 nedenfor.

4.3. Det bemærkes endelig, at spørgsmålet om anvendelse af grundlovens § 20 i den forfatningsretlige litteratur siden 1992 er drøftet også i forhold til andre led i artikel 106. Det drejer sig om bestemmelsens stk. 1, 1. pkt., om Den Europæiske Centralbanks eneret til at bemyndige udstedelse af pengesedler, stk. 1, 3. pkt., om pengesedlers status som lovlige betalingsmidler og stk. 2, 2. pkt., om Rådets adgang til at vedtage foranstaltninger med henblik på at harmonisere den pålydende værdi og de tekniske specifikationer for mønterne. Der henvises til Jens Hartig Danielsen, Suverænitetsafgivelse (1999), side 287 ff.

Disse spørgsmål har ikke selvstændig betydning for valget af den procedure, der skal følges ved en dansk tiltrædelse af ØMUens 3. fase med den fælles valuta. Det følger således af det, der er anført ovenfor under pkt. 4.1, at proceduren efter § 20 under alle omstændigheder skal an-

vendes på grund af bestemmelserne i artikel 110 og 111. Denne procedure vil blive anvendt i forhold til ØMUens 3. fase som helhed, og den korrekte fremgangsmåde efter grundloven vil derfor i alle tilfælde blive fulgt, jf. herved pkt. 2.3 ovenfor og pkt. 5.2 nedenfor.

4.4. Som det fremgår, er det fortsat Justitsministeriets opfattelse, at en dansk tiltrædelse af ØMUens 3. fase med den fælles valuta forudsætter anvendelse af grundlovens § 20.

5. Kræver dansk tilslutning til den fælles valuta grundlovsændring?

5.1. Det følger af det, der er anført ovenfor under pkt. 4, at en dansk tiltrædelse af ØMUens 3. fase med den fælles valuta vil indebære overlade af beføjelser, som efter grundloven tilkommer rigets myndigheder.

Spørgsmålet er herefter, om anvendelse af proceduren i grundlovens § 20 er tilstrækkelig, eller om en dansk tiltrædelse forudsætter en grundlovsændring, jf. grundlovens § 88.

5.2. Efter grundlovens § 20 kan beføjelser kun overlades i »nærmere bestemt omfang«. Indholdet af dette udtryk er belyst i Højesterets dom i Maastricht-sagen, jf. ovenfor pkt. 2.2.

Som her omtalt anførte Højesteret bl.a., at udtrykket må forstås således, at der skal foretages en »positiv afgrænsning af de overladte beføjelser dels med hensyn til sagsområder, dels med hensyn til beføjelsernes karakter.« Højesteret udtalte endvidere, at afgrænsningen »skal gøre det muligt at vurdere suverænitetsafgivelsens omfang«, men at sagsområderne »kan beskrives i rummelige kategorier«, og at det ikke kan »kræves, at omfanget af suverænitetsafgivelsen er angivet så præcist, at der ikke kan blive tale om skøn eller fortolkningstvivl.« De overladte beføjelser kan efter dommen angives ved henvisning til en traktat.

Højesteret fandt, at de specifikke hjemmelsbestemmelser i EF-Traktaten, som forelå til pådømmelse, opfyldte bestemthedskravet.

Efter Justitsministeriets opfattelse er der i forhold til bestemthedskravet i § 20 ikke grundlag for at anlægge en anden vurdering af de omhandlede ØMU-bestemmelser i EF-Traktaten end af de traktatbestemmelser, som Højesteret tog stilling til. Fælles for de relevante bestemmelser er nemlig, at de udtrykker en positiv og tilstrækkelig præcis afgrænsning af de overladte beføjelser, både med hensyn til sagsområder og med hensyn til de overladte beføjelsernes karakter. Det